

SAMENWERKEN MET AGRARIËRS

Overijssel heeft een sterke agrarische sector die identiteit geeft aan het landschap. Dit biedt volop kansen voor samenwerking tussen vrijetijdsondernemer en boer. Een goed voorbeeld van een dergelijke samenwerking is het aanbieden of opzetten van een streekproduct, zoals Vechtdalwijn of Sallandse asperges. Kiest u voor streekproducten die met aandacht voor de natuur zijn gemaakt, dan draagt u direct bij aan het behoud van het natuurrijke landschap van Overijssel. Streekproducten brengen 'het landschap op tafel' en zorgen voor hogere belevingswaarden voor uw gast. Het verkopen van lokale, natuurlijke producten is daarmee gunstig voor uzelf, het landschap en de boer!

3. Vechtdal Hoeve

- Agro-toeristische onderneming
- Streekproducenten, boerderijwinkels en landwinkels
- /// Natuurgebieden (NNN)

Aanbod van streekproducten en agro-toerisme: Op deze kaart zijn de locaties te zien van ondernemingen met streekproducten en agro-toeristische activiteiten, samen met de natuurgebieden van Overijssel (brondata ondernemers: Marketing Oost).

ZELF AAN DE SLAG?

Heeft u als ondernemer een goed idee om samen met een partner een innovatief product of dienst in de markt te zetten? Provincie Overijssel ondersteunt deze ondernemers door maximaal 35% van de kosten (tot €100.000) te co-financieren in het subsidieprogramma **Product Markt Partner Combinatie (PMPC)**. Dit waren eerdere succesvolle ideeën waarbij natuur en ondernemerschap elkaar versterken:

- **Vechtdalbeleving Natuur en Smaak uit de Regio.** Wat komt er kijken bij het produceren van een streekproduct? Dat is wat de ondernemers die meewerken aan de Vechtdalbeleving recreanten willen laten ervaren. De partijen die meedoen zijn onder andere koffie- en theeproeveij Somerwende, natuurmuseum Rheezer-marke en kasteel het Nijenhuis.
- **Boer Gon.** Om gasten het boerenleven te laten ervaren, neemt 'Boer Gon' gasten mee naar verschillende locaties in het Vechtdal. Hij neemt gasten mee naar het verleden, het heden en de toekomst van de boerderij met behulp van een VR-bril. Boer Gon is een initiatief van Camping de Boergondier, Hoeve Bosman en Zorgboerderij Boshoeve.
- **The River Flight.** Rondom de watergebieden in Raalte is van alles te beleven en een aantal ondernemers gaat aan de slag om mensen dit te

laten ervaren. The River Flight is een trektocht per fiets of te voet door Overijssel langs deze bijzondere (natuur)plekken waarbij de bagage steeds comfortabel naar de volgende plek wordt gebracht.

- **Multifunctioneel centrum De Pas Haarle.** Op erve De Pas in Haarle komen verschillende manieren om van de natuur te genieten bij elkaar. Er is een herberg, een informatieshuur, speelnatuur van OERRR, het startpunt van fiets- en wandeltochten en rondleidingen door de boswachter over de Sprengenberg.

Wilt u als ondernemer uw groen kapitaal beter benutten? Er bestaan verschillende netwerken en activiteiten om u hierbij verder te helpen. Een goed voorbeeld hiervan is het Overijsselse netwerk 'Natural Captains', dat themagerichte masterclasses aanbiedt. Ook het netwerk Gastvrij Overijssel is hier nadrukkelijk mee bezig. Vragen of meedoen? Neem contact op met de provincie, Landschap Overijssel of VNO-NCW Midden.

Voor de meest actuele mogelijkheden om zelf aan de slag te gaan, volg deze link: www.groenondernemenoverijssel.nl/vrijtijdseconomie

NATUURLIJK KAPITAAL: GROEN ONDERNEMEN LOONT

VRIJETIJDSECONOMIE

NATUURRIJK OVERNACHTEN

Kamperen nabij de natuur is een grote trekpleister van de Overijsselse vrijetijdsector. Overijssel staat als regio zelfs op nummer 3 in Europa als het gaat om de meeste vijfsterren topcampings. Deze populariteit komt mede door de natuurgebieden in Overijssel. Als camping kunt u eenvoudig iets doen voor de biodiversiteit. Door bijvoorbeeld meer bladverliezende, inheemse struiken te planten, zorgt u voor meer privacy voor uw gasten, een rustieke uitstraling en doet u wat voor dieren en planten. Een veldje inzaaien met lokale bloemen helpt ook al; binnen de kortste keren zult u het aantal vogels zien toenemen. Op de inspirerende **natuurcamping** de Klashorst wordt dit goed gedaan, zodat een prachtige natuurlijke overgang tussen bos en camping ontstaat.

4. Lemeler Esch

- Mini- of boerderijcamping
- Conventionele camping
- Natuurcamping
- Natuurgebieden (NNN)

Kamperen in Overijssel: Deze kaart geeft de locatie van natuurcampings, minicampings en conventionele campings weer, samen met het natuurnetwerk (NNN) in Overijssel (brondata ondernemers: Marketing Oost).

SPORTEN? NATUURLIJK!

Bewegen in het groen is ontzettend populair. Ondernemers door heel Nederland organiseren sportevenementen in de natuur, zoals obstacle runs, hardlooppwedstrijden en yogaklassen. Om dit ook in de toekomst te kunnen blijven organiseren is natuuronderhoud erg belangrijk. Dit kan onder andere gefinancierd worden met landschapsfondsen gerund door ondernemers, of door een bijdrage van deelnemers te vragen. Als ondernemer kunt u ook samenwerken met terrein behorende organisaties. Een mooi voorbeeld hiervan is de StrongmanRun door de Sallandse Heuvelrug en in het Reggedal, waarbij in samenwerking met Staatsbosbeheer een deel van de opbrengsten ten goede komt van de natuur.

1.

2.

bron: Harald Droste - Droste's Twente

bron: StrongmanRun

OP PAD MET NATUUR

Overijssel heeft één van de beste routenetwerken van Nederland. De provincie haalt op de Kwaliteitsmonitor van Fietsplatform Nederland zelfs de maximale score! De Overijsselse routebureaus werken graag en veel samen met ondernemers langs de route.

Biedt u groene en natuurrijke ervaringen, uitjes of arrangementen aan waarmee bezoekers op een leuke manier de natuur van Overijssel kunnen ontdekken? Dan kunt u uw initiatief goed promoten door het aan te melden bij de 'Fietsen in Overijssel' en 'Wandelen in Overijssel' apps of bij het online platform OverUIT. U kunt dit doen via info@overuit.nl.

VERANTWOORDING

Deze uitgave is met zorg samengesteld door De Natuurverduubelaars in opdracht van Provincie Overijssel in het kader van het project 'Natuurlijk Kapitaal' onderdeel van het uitvoeringsprogramma 'Natuur voor elkaar', de provinciale visie voor Beleven, Benutten en Beschermen van de Overijsselse natuur. VNO-NCW Midden, LTO Noord, Gastvrij Overijssel en Landschap Overijssel zijn als partners actief betrokken bij dit project.

De kaarten zijn ontwikkeld door De Natuurverduubelaars in samenwerking met Geodan op basis van verschillende wetenschappelijke modellen. Voor een uitgebreide verantwoording van de onderliggende gegevens is een technisch rapport op aanvraag beschikbaar.

DE NATUURVERDUBBELAARS
Valschermkade 16
1059 CD Amsterdam
info@natuurverduubelaars.nl
020 - 26 19 419

GEODAN
President Kennedylaan 1
1079 MB Amsterdam
info@geodan.nl
020 - 57 11 311

NATUURLIJK KAPITAAL: GROEN ONDERNEMEN LOONT

Meer weten? Bezoek groenondernemenoverijssel.nl. Of lees één van de andere thematische uitgaves in de serie Groen Ondernemen Loont:

- Landbouw: bodem
- Landbouw: agrobiodiversiteit
- Bedrijventerreinen
- Ondernemen met biomassa

OPDRACHTGEVER provincie Overijssel

UITVOERING De Natuurverduubelaars

PARTNERS Landschap Overijssel, LTO NOORD, VNO NCW, Gastvrij Overijssel

SAMENWERKEN VOOR NATUUR

Alleen gaat sneller, samen komt u verder. Wie meer wil ondernemen met natuur staat er niet alleen voor! Neem daarom in een vroeg stadium contact op met uw buur, een agrariër, een Terreinbeherende Organisatie of uw gemeente om uw plan te bespreken. Vanuit verschillende programma's worden samenwerkingen gestimuleerd. Zo werken in Overijssel allerlei partners samen in de aanpak Gastvrij Overijssel, via programma's zoals PMPC's (zie kader PMPC) en de 'GreenLine' met in het verlengde daarvan de Stimuleringsregeling Groene Entrée. Hiermee worden vrijetijdsbedrijven ondersteund om hun bedrijfsperceel met natuurlijke landschapselementen aan te laten sluiten op de omgeving. Bij dergelijke samenwerkingen is het belangrijk om met elkaar én voor elkaar een plus op natuur te maken, waardoor de regio en haar natuur op de kaart worden gezet. Contact via subsidieloket provincie Overijssel (subsidie@overijssel.nl).

Een goede aanpak is het oprichten van **streekfondsen**, waarbij publieke en private geldstromen worden ingezet om het landschap te versterken. In Overijssel zijn verschillende streekfondsen ondergebracht bij de Stichting Groene en Blauwe Diensten. Er worden vanuit deze regeling nog jarenlang landschapselementen onderhouden. In 2018 starten experimenten met landschapsonderhoud door bewoners, bedrijven en gemeenten samen. Onderzoek in uw gemeente of u aan kunt haken! Informatie via natuurvoorelkaar@overijssel.nl.

RUIMTE VOOR RUST

In Overijssel is er nog ruimte voor rust en niks hoeven. Er zijn nog vele plekken waar nauwelijks geluids- of lichtverstoring is. Dit is uniek. Met name in Salland en Twente vinden we veel van dit soort 'rustplekken'.

Rustige plekken bieden perspectief voor ondernemers – mits er weinig verstoring wordt veroorzaakt. Een goed voorbeeld is ondernemer Dennis Rerink van Erfgoed Bossem. Dennis heeft op zijn boerderij zogenaamde Sterrenkubussen gebouwd: houten huisjes om in te slapen en met een glazen plafond om naar de sterrenhemel te kijken. De telescoop en sterrenkaart in ieder huisje maken de ervaring af! Een andere mogelijkheid om rust in de natuur te benutten, is het aanbieden van accommodaties waar 'heidesessies' of 'natuurbrainstormsessies' gehouden kunnen worden zoals de KantoorKaravaan doet.

5.

bron: Dennis Rerink - Erfgoed Bossem

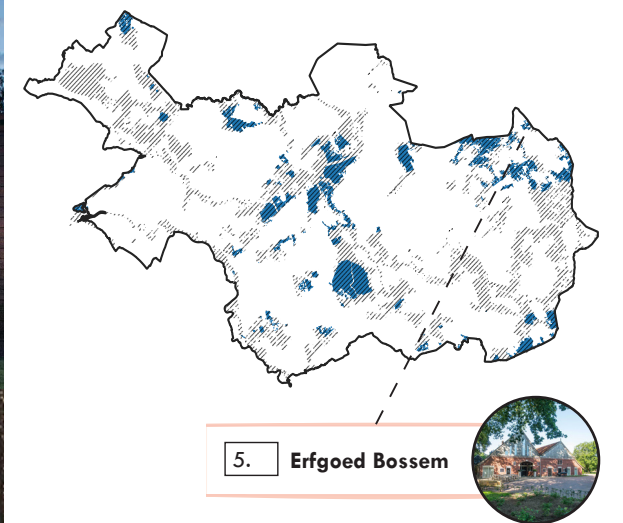
bron: KantoorKaravaan

5. Erfgoed Bossem

Rustgebied

/// Natuurgebieden (NNN)

Rustgebieden in Overijssel: De kaart laat de locaties van rustgebieden zien. Rustgebieden zijn plekken waar het geluidsniveau lager is dan 45 dB en de lichtvervuiling 's nachts onder de 5 lux ligt. Daarnaast is het natuurnetwerk (NNN) in Overijssel weergegeven.

CONTACT

PROVINCIE OVERIJSSEL
Luttenbergstraat 2
8012 EE Zwolle
natuurvoorelkaar@overijssel.nl
038 - 49 98 899

VNO-NCW MIDDEN
Boogschutterstraat 1c
7324 AE Apeldoorn
info@vno-ncwmidden.nl
055 - 52 22 606

LTO NOORD
Zwartewaterallee 14
8031 DX Zwolle
info@ltonoord.nl
088 - 88 86 666

LANDSCHAP OVERIJSSEL
Poppenallee 39
7722 KW Dalfsen
info@landschapoverijssel.nl
0529 - 401 731

GASTVRIJ OVERIJSSEL
Hanzelaan 351
8017 JM Zwolle
info@marketingoost.nl
038 - 42 16 798